

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kladóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 28. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 20

Pár nap múlva

múlva lezajlanak az összes választások. A választások után rövid idő múlva az új parlament is megalakul, egy-két fontosabb dolgot talán elintéznek, aztán jön a szünet, a nyár édes öröme. A megválasztott képviselőknek mindenestre édes örömet fog jelenteni ez a nyár. De mit fog jelenteni nekünk, szegény polgároknak? És vajon fog-e változást jelenteni nekünk, polgároknak? Ezt csak később látjuk meg. Addig is előlegeznünk kell a bizalmat. Ugy a kormány, mint a parlamenteknek. Egyelőre nem tudjuk, ki lesz a kormány élén, de a választások eredményéből következtetve olyan kormány jön, amely a parlament többségéből alakul ki. Tehát nemzeti-parasztpárti kormány. Amelynek az élén vagy Maniu, vagy Vajda fog állani. De ez persze csak kombináció. Mert a jövőbe senki sem lát és nem tudhatja, hogy mi lesz. De akármilyen lesz, akárhogy lesz, a jövő kormányra súlyos feladatoknak a megoldásától függ a feladatoknak a megoldásától függ a mi jövő sorsunk. Tehát nagyjelentőségű munkát kell vállalnunk és végezniük az új parlamenteknek és úgy, mint az új kabinetnek. Egy éves hosszú kilódás, bizonytalankodás, ide-oda kapkodás után, meg kell, hogy kezdődjék a komoly, produktív munka. Az egész nemzet javára meginduló értékes és érdekes munka. Amit repesve vár minden ember, mert attól reméli, hogy az ő számára is el fog jönni a munka ideje. Nem szabad tehát sokáig várakozni erre az új munkára. Az új parlamentnek komoly és alapos előkészített tervekkel kell belevágni a rekonstrukcióba, olyan problémák megoldására kell keresztül vinnie, amely talpra állítja ezt az elesett, lesoványult országot. Határozott és céltudatos irányelvekre van szüksége ennek az országnak s főleg annak a beteg közönségnek, amely az állami gépezet nyikorgása alatt éhes páriává, lerongyolódott proletár tömeggé lett. Késérőség, jajszó, éhes gyermekek siró-rívó kenyérvékonygörgése, állástalanok zugolódásai verik fel az ország csendjét. Ezt a hangot kell, hogy meghallják és tovább adják az új képviselők. Ezt az éhes, lerongyolt, agyonadózott népet kell, hogy képviseljék. Az ő érdekeiért kell sikra szállaniuk. Ezt a lerongyolt, összeesett, letipott népet kell, hogy felemeljék nyomorult állapotából a maga méltó emberiségére. Ez lesz az új képviselők és szenátorok s az új parlament munkája.

Az ellenzéki pártok nyilatkozatai a választásokról

BUCURESTI. A bukaresti sajtó különböző kommentárokkal kíséri a lezajlott választásokat. Ezek közül főleg azok az érdekesek, amelyek az ellenzéki pártok véleményeit adják vissza.

Mit mondanak gheorghisták?

A „Miscarea“, Bratianu György hivatalos lapja, a következőkben szögezi a választásokra vonatkozó álláspontját:

Duca pártjának minden ellenkezése és lehetetlenkedése dacára is, harmadik helyre jutottunk az országban. Ez bizonyítéka annak, hogy a demagógia és a külvárosi sugdosódások nem tudják eszméinket visszaszorítani. A mi eredményünk büszkeséggel tölti el, mert azt bizonyítja, hogy politikailag harcunk igaz és becsületes.

Goga és a választások

Goga hivatalosa, a „Tara Noastră“ sértődötten kel ki a belügyminisztériumban elhangzott kijelentések ellen, hogy a gogisták nem tudták megszerezni a minimális 2 százalékos ennélfogva nem kapnak parlamenti képviselést. Holott az igazság éppen az ellenkezőjét mutatja, mert Goga a 4 százalékos eredményt is elérte. Ez pedig eredményt jelent ebben a szabadnak hirdett, de egyáltalán nem szabad választási küzdelemben, mert ha valóban az egyes pártok nem terrorizálták volna a szavazókat, Goga és pártja kétszer, esetleg háromszor ennyi szavazatot is kaphatott volna. Másodszorban ez a párt a legfiatalabb párt, alig két hónapos és a kormány minden ellenkezése dacára is be fog vonulni a parlamentbe.

Jorga magyaráz

Jorga nincs meglepődve a választások eredményével, mert a szavazatok nagy többségét nem tudta megszerezni pártja részére. Ezt annak tulajdonítja, hogy a jobbérzésű emberek ezer és ezer számban tartották vissza magukat az urnától, mert tudták, hogy a kormány úgy is megsemmisíti és eltünteti a nép valóságos akaratát. Ilyen körülmények között az eredmények minket nem izgatnak, mondja Jorga, s mi azért továbbra is harcoss helyünkön maradunk s meg vagyunk győződve, hogy rövid időn belül világosság fog derülni, amely

a jelen sötétségben meg fogja világítani az utat, melyen haladnunk kell.

A liberálisok meg vannak elégedve

A „Viitorul“ a választások eredményével teljes mértékben meg van elégedve. Szerinte, ahol a lelkiismeretesség felvilágosodott és a nép nem volt annyira kitéve a terrornak, minden egyes szavazat megbizonyította, hogy az országnak ma is egyetlen komoly pártja a Bratianu örökében járó liberális párt. Bukaresti bizonyította, hogy mely pártot kívánja az ország élén látni és az a vereség, amit a nemzeti-parasztpárt szenvedett, valóságos

legenda lesz a politikai annaleszekben. Az ökiráltságban még mindig a liberális párt őrizte meg főlényét a többi pártokkal szemben. Bukovinában annak ellenére, hogy a választási harcokban egyedül vett részt, a kormány viszont a többi kisebbségi párttal kötött kartell, mégis a liberálisok győztek. Beszarábiában hasonlóképpen a liberálisok győztek. Ez bizonyítéka annak, hogy a liberális pártnak jövője van, míg a nemzeti-parasztpárt egy katasztrófális visszaesést mutat. Igaz, hogy Erdélyben, Maniu Gyula bölcsojében és monopóliumában a kormány szép eredményt tud felmutatni, de ezt is inkább a szász és magyar szavazóinak köszönheti.

Lanyha érdeklődés mellett folynak a szenátorválasztások

CLUJ-KOLOZSVÁR. A szenátorválasztások az egész országban ma reggel megkezdődtek. Kolozsváron igen lanyha érdeklődés mutatkozik a szavazások iránt és az előjelekből ítélve, a szavazatra jogosultakból még 40-50 százalék sem fog leszavazni.

A Ferenc József-uti helyiségben,

ahol az Eperjes-uccai és Ferenc József-uti választási körzetből szavaznak, dr. Laurentiu Decusară törvényszéki bíró elnököl. A Magyar Párt részéről dr. Ujvárossy Miklós volt magyar táblabíró a bizalmi, míg a nemzeti-parasztpártot Suciu Petru, az iparos blokkot Turánitz József bádogsmester, a liberális pártot dr. Buia János városi tisztiorvos képviseli. Ebben a szavazókerületben délig 734 szavazatot adtak le. A szavazók minden várakozás nélkül azonnal leszavazhatnak. Délután 1 órakor Decusară elnök ebédszünetet rendelt el. A bizottság helyén maradt, csak a szavazást szüntették be.

A Petőfi-uccai el. iskolában, ahol a Honvéd-uccai és Petőfi-uccai szavazókerületek választói szavaznak, dr. Munteanu Enea törvényszéki elnök elnököl. Délig 524 szavazatot adtak le. Rendzavarás itt sem történt s a pártok megbíztai a déli szünetet itt is az urnák mellett töltötték.

Az iparosgyelet helyiségében, ahol a városházi és iparosgyeleti

körletek választói szavaznak, dr. D. E. Sânpetresanu vezető járásbíró elnököl. Az ebédszünetig több mint 400 választó teljesítette állampolgári kötelességét. A Magyar Pártot itt Károlyi Sándor cukrászmester képviseli. Nagy érdeklődés itt sem volt. A szavazók zavartalanul, várakozás nélkül szavaztak.

A negyedik választási körletben, a Vármegyeházán,

a Malom-uccai és a Vármegyeházi körletek választói szavaznak. Itt dr. Vioreanu törvényszéki bíró elnököl. Délig mintegy 450 választó adta le szavazatát.

Este 8 órakor az összes körletekben lezárják a szavazást.

Kolozsváron szenátorválasztásra 10.443-an jogosultak, akik közül mintegy hatezren váltották ki szavazati igazolványukat és ha ezek mind leszavaznának, akkor is kevesebb lenne a leadott szavazatok száma, mint a legutóbbi választások alkalmával.

Kormányválság Olaszországban

RÓMA. Az olasz kormány négy tagja beadta lemondását, amit az olasz király el is fogadott. A király Mussolinit kihallgatáson fogadta és a mai nap folyamán a lemondott miniszterek helyét be is fogják tölteni.

A villamos áldozata lett

BUCURESTI. Miklós Piroška, amikor az egyik forgalmas utcán átment a tulsó oldalon levő péküzletbe, hogy kenyeret vegyen magának, a villamos elütötte a szerencsétlen hölgyet. Rögtön beszállították a mentőállomásra, de életbenmaradásához az orvosok nem sok reményt fűznek.

Az orosz-lengyel megneemtámadási szerződés biztosan létrejön

PÁRIS. Lausanneban és Genfben Zaleski lengyel külügyminiszter és Litvinov szovjetorosz külügyi népbiztos között a tárgyalások a megneemtámadási szerződés aláírásában már befejezettnek tekinthetők. A határozat értelmében a szerződést legkésőbb két héten belül Moszkvában alá fogják írni. Ami Romániát érdeklí ebben az ügyben, a lengyel-kormány elhatározta, hogy az orosz-lengyel megneemtámadási szerződés ratifikálását elhalasztja a téli parlamenti ülésre.

Ha a kormány nem adja át a helyét, Hitlerék megfogják rohmozni Berlint

LONDON. A Daily Herald amszterdami tudósítója érdekes hírt közöl Németország közeljövőjéről, amit állítólag magától Hitler Adolf-tól kapott. Információja szerint abban az esetben, ha az abszolút többséget megkapják a választáson, akkor a birodalomban a volt trónörökösnek a kancellársága alatt fog alakulni egy új kormány. Maga Hitler nem lép be ebbe a kormányba. Ha azonban a jobboldali pártok nem kapják meg az abszolút többséget, akkor Hitler egy ultimátumban fogja követelni a saját pártja és katonasága részére az erőt. Egész részletesen a tervet még nem lehet tudni, de a végső határozat az, hogyha a kormány jószántából nem adja át a hatalmat, úgy a nemzeti szocialisták meg fogják rohanni Berlint.

Az oroszok kiáltvánnyal fordulnak a világ népeihez a Kelet érdekében

BUCURESTI. Chabarowskból jelentették pár nappal ezelőtt, hogy egy csapat japán a mandzsuriai kormány egyik tanácsosával az élén megjelent Charbin kikötőváros vasúti raktáraiban és kijelentette, hogy az összes orosz munkások és hivatalnokok azonnal hagyják el a helyüket és a raktárak kulcsait adják át. A hivatalnokok nem engedelmeskedtek a felszólításnak, mire a japánok erőszakkal foglalták el tőlük a raktárhelyiségeket. A szovjet konzul tiltakozott az ilyenirányú eljárások ellen, de tiltakozása eredménytelen volt. Ez eseményekkel kapcsolatban a szovjet hivatalos komité most kiáltványt intézett az egész világhoz, amelyben felszólítja az összes államokat, hogy ne csak szavakkal tiltakozzanak, hanem lépjenek a tettek mezejére és a lehető legrövidebb idő alatt igyekezzenek Mandzsuria, általában Keletet megmenteni a japánok basáskodásaitól.

Egy erdélyi író jajkiáltása a nyomor-frontról

CLUJ-KOLOZSVÁR. Egy pár évvel ezelőtt Kolozsvárt is dolgozott író és újságíró, Felei Fazekas Bertalan a következő nyílt levél közlésére kérte fel szerkesztőségünket:

„A háború frontján annakidején nem sikerült elesnem, a békefronton azonban irtózatosan elvagdótam. S nem éppen a magam hibájából. Sok millió torpantunk meg az életuton éppen akkor, amidőn leginkább tudtunk volna dolgozni és élni.

Állás nélkül kódorgok egyházamban immár öt esztendeje, egy év óta pedig, minden jövedelem híján: fantasztikus nyomorban vegetálok krónikus betegségben kínlódó édesanyammal együtt. Az éhenhalástól mentesített legszükségesebb természetbeni könyöradományokból tengődünk. A progresszív inség eddig csak a kedélyemet lopta el és szű módjára örölte a testem erejét, most azonban, éppen a torlódó nélkülözések miatt, betegség is kikezdett. A háború miatt megrokkant idegrendszeremmel mindig beteg voltam: most azonban, a szenvedéseknek e bőségében, nem bírják tovább az idegeim. A nyomorúság-kátyuból más kiút nincs: el kell pusztítanom szülőanyámat s magamat. Kinek képességem ad-

tott, hogy az Élet szeretetét hirdessem és az Élet szeretetében éljek magam is, — kettéroppant életem tragikuma — ime a halállal konvertálok időnapelött. S aki édes anyám házam trónjára álmodtam: ahelyett, hogy békés, derűs, elégedett öregséget tudnék biztosítani neki: halállal tudom megváltani szenvedéseitől csupán. Mindez magánügy, tudom, ám azért dobom nyilvánosságra, mert mielőtt, potóm pénzek hiánya miatt, anyagyilkosságra vetemedném, egy mindeképpen utolsó, de az életösztön diktálta módon próbálok megkapaszkodni az életben. Kérem azokat, akiknek van még miből, s van még kedvük adakozni: a legcsekélyebb összeggel is (levél útján helyegben) siessenek a segítségemre. Más mód arra, hogy élhessek, egyelőre nincs. Igaz, édesanyámon kívül, senkinek sem fontos, hogy élhessek, de élni, élni szeretnék mégis. Elengedném az anyagyilkosságról és öngyilkosságomról irandó krokodil-könnyes és vértől „színes” riportokat, valamint az „óriási” üres részvételt tartandó „fényes” temetést is: ám ezek helyett egy kis kenyérrelvált, orvosságrávalót, emberi lakásrávalót kérek. Felei Sumuleu, Jud. Ciuc.

Igyék Azuga-sört!

Egy kolozsvári származású mérnök elmondja, hogy miképp szervezte vállalatát s válogatta ki embereit Bata

CLUJ-KOLOZSVÁR. Kolozsváron sokan ismerik Cseh Andor gépészmérnököt, aki idevaló származású, legközelebbi rokonai is itt élnek. Ez a Cseh Andor jelenleg azonban Csehországban él, ott saját gyára van s tulajdonosa az „Ostrava” kézműárugyárnak. Mint ilyen, üzleti összeköttetésben volt Batával, jól ismerte őt és gyakran fordult meg nála. Cseh Andortól most jött haza egyik kolozsvári rokona, aki érdekes dolgokat hallott bátyjától a cseh cipőkirályról.

Többek között például a következő jellemző esetet mesélte el Cseh arra nézve, hogy miképp szervezett és válogatta meg embereit a híres cseh gyáros:

— Évekkel ezelőtt, amikor üemei fénykorukat élték, de az állami leépítések már megkezdődtek Csehszlovákiában, Bata hajlandó volt a leépített tisztviselők közül a spanyolul, angolul és németül beszélőket normális tisztviselői fizetések mellett alkalmazni. Feltételei azonban kicsit különösek voltak. A jelentkezőknek nem adott állandó beosztást. Az első héten a legkülönbözőbb bőrköket cipeltette velük egyik raktárhelyiségből a másikba. A munka nem volt könnyű. Nyolcvan jelentkező felének elment a kedve a továbbiaktól. Eltávoztak. A megmaradtak ugyyszólván szájatva bámultak Batára, amikor az egyik reggel így szólt hozzájuk:

— Uraim, önök két hétig csupán lovagolni fognak. A tüzes pa-

ripák dacára sem csökkent ez esetben a létszám, mert az alkalmazottak nagyon kellemesnek és mulatságosnak tartották az új munkakört.

Nem úgy azonban azt, ami ezután következett. A legnagyobb záporban, vagy legforróbb napon távgyaloglásokat kellett tenniük. Amikor pedig a céllovészeti kiképzésről hallottak, a cirkuszi attrakciók iránt kevésbé hajlamosak kijelentték, hogy nem hajlandók Bata bohócaivá lenni.

Csupán két ambiciózus, kalandos természetű fiatalember maradt meg, akik elhatározták, hogy tiszta kíváncsiságból is végrehajtják Bata minden intézkedését. Egyik délelőtt Bata magához hívatta őket:

— Uraim, — mondta — nyolcvan közül ketten maradtak. Önök kiállották a próbát. Ilyen emberekre van szükségem. Egy hét múlva Dél-Amerikába utaznak. Azonnal jelentkezzenek Buenos-Ariesben a Bata fiók-üzemnél és adják levelemet. Kezet szorított a két ámulóbámuló fiatalemberrel és magukra hagyta őket.

Ma közülük az egyik Buenos-Ariesben a Bata-gyár vezetője, a másik a Mexikó-Cityben levő Batafiók igazgatója. Csak kinevezésük után tudták meg, hogy miért kellett nekik a bőrköket megismerni, autót vezetni, lovagolni, célhalóni s hogy hivatásuk teljesítése közben a megváltozott életviszonyok között mindezekre szükségük van.

Lejárt az olasz-román barátsági szerződés

BUCURESTI. A mai nap folyamán Romániának Olaszországgal kötött barátsági szerződése, melyet hat hónapra nyújtottak meg, lejárt. A meghosszabbítás a régi formák és keretek között, politikai és gazdasági okok szerint történt. Olaszország most kivételes engedményeket kér ipari termékeinek behozatala érdekében. Tekintettel arra, hogy a két ország között ez a probléma, mivel Olaszország egyoldalúlag akarja megoldani, nehézségekbe ütközik, ezért több időre van szükség amíg ebben az ügyben valamelyes megegyezés jöhet létre. De nemcsak a gazdasági téren, hanem politikailag is ilyen nehézségek mutatkoznak. A nehézség különösen ott van, hogy az olasz kormány az új barátsági szerződésben követeli, hogy felvegyék azt a pontot, mely szerint reciprok semlegességre köteleznék magát a szóbanlevő két állam. Ez azt jelenti, hogy Románia semlegességre kell köteleznie magát abban az esetben is, ha netalán Olaszország és Jugoszlávia között valamely fegyveres konfliktus törne ki, viszont Olaszország is kötelezi magát, hogy egy román magyar konfliktusban semleges maradjon. Ez a formula azonban a kisanant megegyezésének lényegét támadja és ezért a román kormány ebben a formájában nem fogadhatja el.

RÁDIO

SZERDA, július 20.

Bucuresti. 21: Csellóhangverseny. 21.45: Alex. Dris zongorázik. 22.15: Hegedűhangverseny.

Budapest. 11.15: Ének. 14: Déli hangverseny. 14.05: Gramofon. 18: Előadás. 19: Szalonzenekari hangverseny. 20: Vidám előadás. 20.45: Magyar dalok. 21.45: Ének- és zenekari hangverseny. Utána Futenberg-jazz.

Bécs. 15.30: Brunner-zenekar. 14.40: Grosavescu gramofon. 15.10: Gramofon. 21.30: Julius Fucik-est. 24.05: Seidel-zenekar.

Ugy, ahogy Ön képzele

jó és olcsó lap a

Jóreggelt!

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat

1 lejért!

4 tömör oldalon, a legújabb világ- és helyi eseményeket közli. Hirforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

H I R E K

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 20 szerda. Róm. kath.
Jeromos, Illés, Prot. Elias pro-
feta. Görög Ilie. Izr. 16. Thamusz.

Jóestét!

Ma folynak le a szenátorválasztások. Vajon az ifjabb generációkat miért nem engedik részt venni a választásokon? Talán attól félnék, hogy az ifjak nem tisztelve eléggé a kort, tiszteletlenül viselkednének ezeken a választásokon?

Amerikában új női börtönt rendeztek be. Hírek szerint ez a börtön olyan pazar kényelemmel van felszerelve, hogy sokkal kellemesebb benne lakni, mint akárhány kényelmes családi otthonban. Ha Kolozsvárt volna ez a börtön, mit gondolnak, milyen nevet lehetne neki adni?

— „Ca, la mama acasa. (Magyarul: jobb, mint otthon.)”

Idők jele.

Azt mondják, hogy az új kormány alatt vége lesz minden korrupciónak és panamáinak. Rossz jel. Hát már annyira szegények lettünk, hogy lopni sem lehet tőlünk.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint változékony idő várható lényegtelen hőváltozással, helyenként eső, vagy zivatarokkal.

— Inspekciós gyógyszertárak. Fortuna Piata Unirii, Hygea Piata Mihail Viteazul, Victoria Calea Regele Ferdinand, Sotropa Piata Cuzza Voda.

— Halálozás. Gál Oszkár, a Schenker et Co. nemzetközi szállítási r. t. cluj-i fiókjának igazgatója folyó hó 18-án 60 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz.

— Több emberéletet követelt a csernoviciban tegnap délután végigvonult vihar. Csernoviciban tegnap hatalmas vihar vonult végig. Délután, rekkenő hőség után tört ki a vihar, amely jégesővel kezdődött. A galambtojás nagyságú jégdarabok felbeesülhetetlen károkat okoztak. A strandon a pánik következtében három gyermek vízbe fulladt egy embert a jégdarabok ütöttek agyon.

— Egy kisgyereket véresre vert egy feldühödött kakas. Kiss Bálinték az udvaron az árnyékosabb helyen egy teknőben hagyták öthónapos gyermeküket, Marikát. Egyszerre nagy sikoltozásra lettek figyelmesek. Riadtan siettek a gyermekhez, akit rettenetes dühvel támadott egy kakas. Szerencsére még idejében érkeztek, de a kiserkent vér után még jobban feldühödött kakas már így is több helyen vérezte meg a gyermekét, akit kórházba kellett vinni.

— A pénzügyminisztérium kiutalta a júliusi illetményeket. A pénzügyminiszter az állami tisztviselők júliusi fizetésére 878.698.412 lejrt utalt ki. Ugyazintén egyidejűleg a nyugdíjpénztár ugyancsak a júliusi nyugdíjak kifizetésére 130 millió lejrt utalt ki. Ezek szerint úgy a tisztviselők, mint a nyugdíjasok illetményeik egy részéhez ismét hozzá fognak jutni.

A szép házmesterlány szerelmi regénye a gazdag háziurral

BUDAPEST. Zsigmond Béla du-gazdag budapesti háztulajdonos, egyik bérházába új lakó költözött a házmesteri lakásba. A házmesterék tizenhat éves, feltűnően szép, szőke leánya. A kis házmesterlányt eddig zárdában nevelték a szülei.

A legközelebbi bérnegyed elszámolásai a háztulajdonos kiadta a parancsot:

— Ezentúl a kis Juliska fog elszámolni nekem a házbérekkel.

A házmesterpár nem talált semmi feltűnőt a háztulajdonos parancsában és ezentúl a kis Juliska szedte össze a házbért és sietett fel vele a háztulajdonosék lakására, ahol történetesen soha nem volt otthon más, mint a háziur. A lány pontosan elszámolt a bérekkel s aztán a háztulajdonos még sokáig elbeszélgetett vele. Egy néhány bérnegyed tel így el.

Nagy volt az ijedelem ezek után a házmesterlakásban, amikor a tulajdonos az egyik bérnegyed után néhány nappal magához hívatta a házfelügyelőt s ridegen így szólt hozzá:

— A törvényes határidőre felmondok önnek.

— Jelentkezniök kell úgy az amatőr, mint a hivatásos gépkocsivezetőknek. A kolozsvári rendőrség forgalmi osztályához az autövetőkre vonatkozólag újabb miniszteri rendelet érkezett. A minisztérium már a múlt évben elrendelte 9340/A—1931. számú körrendeletével, hogy akik 1930, 1931 és 1932 években tettek le sofförvizsgát, az amatőrök is, karnétjuk véglegesítése végett jelentkezzenek az illetékes rendőrkezesek forgalmi osztályánál. E jelentkezések annál inkább nagy fontossággal bírnak, mert nem jelentkezés esetén az illetők elvesztik engedélyüket.

A kolozsvári rendőrség forgalmi osztálya jelentésében a minisztérium figyelmét felhívta e rendelet keresztülvitelének nehézsége voltára, mert egyrészt a megye összes autövetőit csakis a kvestura forgalmi osztályánál eszközölhetik ezt az érvényesítést és így igen költséges volna azok Kolozsvárra bejövetele, másrészt vannak olyan autövetők, akik időközben más városba költöztek és kényszerülve volnának szintén Kolozsvárra jönni ezen érvényesítés keresztülvitelére.

A minisztérium 6995/A—1932. június 18-iki körrendeletével első körrendeletét megerősítette s ennél fogva a kvestura felhívja mindazon sofföröket és amatőröket, hogy ezen érvényesítési kötelezettségüknek 20 napon belül annál is inkább tegyenek eleget, mert ellenkező esetben elvesztik engedélyüket.

— Orosz Duna-hajózási társaságot létesítenek Pozsonyban. Pozsonyból írják: A pozsonyi téli ki-kötő területén Szovjetországnak gabonarakartárt épített. A rakárban ezidőszent néhany felügyelő és kezelőszemélyzet működik, akik mind orosz állampolgárok. A rakár befogadó képessége ezer vagon. Magát az építményt a csehszlovák kormány a vámszabadraktár jelle-gével ruházta fel. A rakár rendelkezése az lenne, hogy az orosz gabona és egyéb dumpingáru tárolható és elosztható legyen. Olyan hírek is vannak, hogy orosz duna-hajózási társaság létesítését tervezik, amelynek a központja ugyan-csak Pozsonyban lenne.

A házmesterék a leányt vették elő. Napokon keresztül faggatták: nem történt-e valami közte és a háztulajdonos között, nem viselkedett-e tiszteletlenül vele? Hisz eddig annyira meg volt elégedve a háziur velük is, a kis Juliskával is.

A leány aztán bevallott mindent.

A háztulajdonos ur, amikor a házbérek felvitte hozzá, nagyon kedves volt. Nemsokára szerelmi ajánlatokkal ostromolta. S mikor ellentállt a csábításnak, fenyegetni kezdte. A lány eleinte a csábításnak ellentállt, a fenyegetései sem riasztották meg. Amikor azonban felmondott a szüleinek, nem tudott ellentállni a csábításnak, így történt, hogy hallgatott szerelmi ajánlatokra. Ekkor a háziur megígérte azt is, hogy később házományt ad a leánynak.

Hónapokig tartott a titkos viszony, mikor egy fiatalember megkérte a lány kezét. A lány jelentkezett a háztulajdonosnál a hozományért. Ezért történt a felmondás.

A házmester család most kártérítési pert indít a háziur ellen, a lány pedig külön keresetet ad be ellene szerelmi regényük befejezése képpen.

— A szülés áldozata lett egy két-vizközi cigányasszony. Borzalmas haláltusa színhelye volt ma délelőtt a Dalos-ucca 36. szám alatti nyomorvaskó. Kalló Anna 39 éves cigányasszony rettenetes kinok között vajdott, de nem bírta megszűlni gyermekét. Velőtrázó halálhörgések szűrődtek ki az uccára. Megreműve menekült mindenki, aki csak a fájdalmas nyögések és halálhörgések felé közeledett. Naev később, amikor már az élet eltomult fájdalommal roppant szerencsétlen asszonyban, a környék népe mentők után telefonált. Mire S. igeti mentőorvos helyszínre érkezett, a halott gyermek már félig a napvilágon volt és a kinlódásoktól elgyötört anya eszméletlenül feküdt halálos gyermekágyában. A beteg beszállították a szülészeti klinikára, ahol a halott csecsemőt elvették tőle, őt pedig megoperálták. Életbenmaradásához semmi remény. Már csupán órák kérdése, hogy mikor adja vissza teremtőjének lelkét Kalló Anna, az anyai örömeik szerencsétlen áldozata.

— Egy lezuhant repülőgépet ide-oda sodornak a tenger hullámai. Hausner lengyel repülő aeroplánja még mindig kint uszik a szabad tengeren. Legutoljára az északi szélesség 42 fok 21 perc és a keleti hosszúság 34 fokának környékén láták. A tengeri áramlatok a roncsot déli irányban hajtják és a lacorunai rádió útján felhívta úgy a kereskedelmi, mint a hadihajókat, hogy a gépet, ha utjukba kerül, mentsék meg.

— Csehországgal szemben is beállt a valutakorlátozás. Bukaresti híradás szerint a minisztertanács határozata értelmében a devizakorlátozást a mai nappal Csehszlovákiával szemben is bevezették. Így tehát a valutaforgalom Csehszlovákiával szemben is a kompenzációs pénztár útján fog bekövetkezni, mint az már korábban Magyarországgal és Ausztriával szemben már bekövetkezett.

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégibb
képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

— Belefulladt a tengerbe. Constancából jelentik: Mihail Okar 25 éves hivatalnok kiment a tengerre fürödni s mivel nem tudott uszni, egy hullám elsodorta és belefulladt a tengerbe. A hullát mindeztideig nem tudták kihalászni.

— Börtön, ahová vágyódnak a nők. Minden nőnek álma lehet, hogy a most megnyitott newyorki női fogházba kerüljön. Alig nyitották meg, máris szépen megtelt s hire miatt igen jól megy. Tetőkert, táncterem, könyvtár és saját templom áll a női bűnözők rendelkezésére. Az előcsarnok elegáns hotel lépcsőházához hasonlít. Innen a tetőkertig, amelyen tennispályák vannak és fekvőszékek, lépcsőről-lépcsőre újabb meglepetések érik a látogatót. Minden cellának elérhető magasságban nagy ablaka van, ahonnan az ucca életében gyönyörködhetnek a foglyok. Szőnyegek-ről és tükörrel is gondoskodtak. Minden emeleten társalgó és étterem van. Csupán 20 büntető és el-különített szoba ridegebb, mint a szokott modern lakószobák, a többiért súlyos pénzeket kellene fizetni a szállodákban. Tekintve, hogy Amerikában nagyon rossz a gazdasági viszonyok, nem csoda, ha versengés indult meg az ellátatlan nők között, hogy a csodafogházba bejuthassanak. A protekció azonban bizonyára itt is érvényesülni fog.

A „Jóestét” regény-csarnoka

A „Jóreggelt!” és „Jóestét!” szerkesztősége, a közönség széles rétegei részéről megnyilvánult kívánság elismerésül elhatározta, hogy lapjaiban nagyszabású regényt fog közölni. A „Jóreggelt!” és „Jóestét!” minden célja odairányul, hogy a közönség óhaját százszázalékosan kiszolgálja s ennek megfelelően a regényt is úgy választottuk meg, hogy az minden olvasónk igényét és szellemi követelményét kielégítse. A regény megválasztásánál tekintettel voltunk arra, hogy az az irodalmi szempontoknak is megfelelően,

de azonkívül érdekfeszítő és tanulságos is legyen.

Ugy gondoltuk, hogy a mai időknek megfelelően az agyoncsigázott olvasóknak kellemes és megnyugtató olvasmányra van szükségük. Ezek a szempontok vezettek tehát amikor a regényirodalom egyik

legnagyobb szabású művét választottuk ki közlésre.

Ezzel a regénnyel a napi események pontos és gyors regisztrálása mellett egy szenzációs és örökbecsű olvasmányt akarunk adni olvasóinknak, hogy ezzel is közelebb fűzzük közönségünk szeretetét lapjainkhoz. E regény közlését a napokban fogjuk megkezdeni úgy a reggeli, mint az esti kiadásunkban történő folytatásokban.

Házépítés közben baleset ért egy kolozsvári kőművest

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt elsápadva, vérző karral állított be Campian Ernő Csertőre-ucca 30. szám alatt lakó kőművesegéd a mentőkhöz. Egy ház építésénél dolgozott, amikor az állásról kezére zuhant egy gerenda és jobb csuklóját összezúzta. A gerendában éles szeg volt, mely 3—4 cm. mélyen felsértette a szerencsétlen ember ütőereit. A beteg sebeit Szigeti szolgálatos mntőorvos kötözte be, majd a sebészeti klinikára tanácsolta további kötözés végett. Állapota nem veszélyes.

Szaporodnak a nyomorúság betegek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután három súlyos beteget hoztak a kolozsvári sebészeti klinikára.

Tamás János 35 éves Doboka községi földész volt az első. Súlyos gyomorrákkal verte meg a nyomorostora. Minden nap forró malát evett szegény ember. Egyébre nem tellett. És ezt csak nagyon melegen szerette, ami aztán beteggé tette. A végén már nem bírta tovább, rettenetes kínjait, mire hozzátartozói beszállították a kolozsvári klinikára, ahol megoperálták. Állapota életveszélyes.

Mihasan Juon marosmegyei gazda a gyomorfekély legrémesebb kínjait állotta ki már évek óta. Nem bírt enni, mert sebekkel tele belei nem bírták feldolgozni az ételmet. Háromórás műtétet hajtott végre rajta a sebészeti inspekciós orvosa. Nem sok remény van az életben maradásához.

A harmadikat Matei Vasilenak hívják. Kajántóról eszméletlen állapotban hozták be a hozzátartozók szekéren. Elhányagolt vakbélgyulladás van. Megoperálták. Állapota kielégítő. Ő a legszerencsésebb valamennyi között.

Tegnap délután megkezdették az osztrák-magyar tárgyalásokat

BUDAPEST. Az osztrák kereskedelmi delegáció Wildner Henrik rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter vezetésével kedden délelőtt 1 órakor megérkezett Budapestre az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások folytatására. A delegáció Wildnerrel együtt öt tagból áll és délután 5 órakor már meg is kezdte tanácskozásait a magyar delegációval.

Megbízható forrásból eredő értesülés szerint Dollfuss dr. kancellár, tekintet nélkül a Budapesten folytatandó tárgyalások kimenetelére, — hozzájárult ahhoz, hogy Magyar ország ipari kész gyártmányok importja ellenében — árucesere formájában — az eddigi vámtételek alapján gyümölcsöt, baromfit, tojást és főzelékféléket exportálhasson Bécsbe, havi 100—150 vagon mennyiségben. A delegáció tagjai megérkezésükkor kijelentették, arra törekednek, hogy véglegesen szerződést hozzanak létre s amennyiben a tárgyalások az osztrák delegációnak, eredményesen fognak azok végződni.

Tiltott műtét miatt tartóztatták egy kolozsvári szülésznőt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes bűnygyben nyomoz a rendőrség. Ezelőtt egy hónappal Székely Tamásné, Székely Tamás Monostori-ut 49. szám alatt lakó kereskedő felesége megjelent Duca Anna nevű szülésznőnél, akit tiltott operáció elvégzésére kért fel. Duca Anna, mint ebben a szakmában jártas szülésznő, Székelyné jódos injekciókkal kezelte, amelyek hatása alatt a nő egy pár nap múlva abortált is.

A tiltott operáció azonban mégis rosszul sikeült, mert Székelyné utána nagyon rosszul lett és súlyos állapotban szállították be a Lengyel-sz-

natóriumba, ahol négy hétig élet-halál között feküdt.

A szülésznő bűncselekménye örökre titokban maradt volna, ha a kétségbeesett férj nem derítette volna ki felesége betegségének okát s nem tett volna jelentést a rendőrség bűnygyi osztályán. Különösen, amikor látta, hogy felesége életben maradásához már ugy is kevés reménye van.

A szülésznőt a rendőrség még a tegnapi nap folyamán letartóztatta.

A nyomozás folyamatban van. Székelyné állapota rendkívül súlyos és életveszélyes.

Fiatal menyasszonyt gázolt egy teherkocsi

CLUJ-KOLOZSVÁR. Megdöbbentő tragédia színhelye volt ma délelőtt a Kajántói-uton Igitan Todora 20 éves Fejérd községi leány elbámulva nézegette a külvárosi kizakokat, hogy színes pántlikákat vásároljon magának. Nem törődött a feltorlódtott forgalommal, hanem csak ment és nézegetett jobbra-balra. Mikor a Kis-uccán akart átszaladni, nem vette észre, hogy mellette trappban vágat egy szekér, a szegény fiatal lány

már nem bírt visszaszaladni, elesett az uttesten és a lovak keresztülgázoltak a szerencsétlen leányon.

Hatalmas riadalom támadt. Per-

cekig megszünt a forgalom, úgy, hogy a negyedik kerület posztoló rendőre kellett szétkergetnie a balcsét színhelyéről a kíváncsi szánakozókat. Azután értesítették a mentőket, mire Szigeti mentőorvos kiszállott a helyszínre és első segélynyújtás után a teljesen eszméletlen nőt beszállította a sebészeti klinikára. Orvosi megállapítás szerint Igitan Todora igen súlyos belső sérüléseket szenvedett. Ma délután már meg is operálják.

És most szegény szülők hiába várják vissza Kolozsvárról menyasszony leányukat, Todora még nem találkozik boldog vőlegényével. Az őt a nyomozást Caraba rendőrkapitány vezette be.

Már „urileányok” is tömegesen vetik magukat a szerelem karjaiba

CLUJ-KOLOZSVÁR. A prostituál takról, e szerencsétlen emberbar-mok megcsufolt életéről adunk előbb pillanatsfelvételt, akik olesó pénzért kínálják husukat áruba, hogy a holnap éhség-halálfutárját megelőzzék egy pár nappal és hogy a borosfővel megtébolultak részére egy-egy éjszakán át aszott testük gözében pihenőt szolgáljanak fel szennyes szalmazsákjukon, esetleg sokkal bűnösebb utakon szerzett ocsmány pénzért... Ezek a szerencsétlenek, akik részint a háboru utáni romlott erkölcsök tasztítottak ebbe az embertelen fertőbe, részint nyugtalan vérük s a do-logtalanság édes öröme hajtott e becstelen járomba, uton-utfélen szedik áldozatukat és esnek maguk is áldozatul ennek az eleinte kecsgetető, de aztán kiábrándító életnek.

Ma már valósággal olyan típusokká vedlettek ezek az emberbar-mok, mint a fajállatok. Ez a nagy-szerű mai „társadalom” egyenesen számít rájuk, amikor a maga még prostituáltabb tagjainak vére át-zsibong egész valóján és kívánja a bűnt. De csak ekkor jut eszükbe, megkeresni őket, egyébként nem törődnek velük.

Ennek a társadalmi atmoszférának gombászerű kinövésai ma már jobb társadalmi osztályhoz tartozó családok leánygyermekkeit is magukkal ragadták. Szüleik nem is sejtik s még csak gondolatban sem

merik megkérdezni önmaguktól, hogy vajon az én leányom nem tért-e szintén erre az utra? Akik pedig tudják már és hallgatólag el-tűrnek, százszorosan bűnösök, mert ezekből a típusokból lesznek a leg-veszedelmesebb szerelem-vásárosok Tudnunk kell, hogy amíg az ucca-sarki prostituáltak, akiket bármely körülmények tasztítottak erre az ocsmány pályára, rendes hatósági ellenőrzés mellett üzik nyomorúsá-gos életüket, de azok a finom típusu, ugynevezett „urileányok” igaz, hogy legelőször csak ők nevezik magukat annak, sokkal veszedel-mesebb amazoknál. Akik a déli kor-zón piros-babos, zöldesíkos és a leg-divatosabban aplikált lenge selyem-ruhákban röpülnek el a jámbor sé-tálók között. Nem egyszer csak egy egy visszafojtott indulat, a fogak vicsorítása, összedugott vörössip-kás diákfejek s a kis szendék után küldött csipős megjegyzések per-gőtüze tanuskodik a kéjes élvezet után kapott mérges fullánkok fáj-dalmas tüneteiről.

Ezeket a korzó-tündéreket nem volna érdemtelen kisére szigorubb figyelemmel kísérni az erkölcsren-dészeti rendőrségnek, ahol nyilván tudják is, hogy az édesek tiltott gyümölcsöt árulnak. Nem ártana, ha egy cseppet rákoppintana ró-zsiszínre festett, manikűrös kör-mükre, mielőtt a tiltott gyümölcsök beteg és rothadt részétől a tapasztalatlan, fiatal Ádámokat is része-sítik.

Egy gránátszáttépett egy csordapásztort

CONSTANTA. Manole János csordapásztor a legelőn egy még a háborúból visszamaradt gránátot talált. A szerencsétlen ember bá-rálni kezdett a veszélyes játékszer-rel, mire a gránát felrobbant és teljesen széttepte a pásztort.

Mentés közben szintén az életüket veszítették

PRÁGA. Egy prágai kereskedő feleségével és hivatalnok barátjával együtt tegnap fürdés közben be-lefulladtak az Elbába. Először az asszony kezdett fuldokolni, mire mindkét férfi utánvetette magát, de nemcsak, hogy nem sikerült ki-menteni, hanem mindhárman éle-tüket veszítették.

Egy munkás meggyilkolt egy korcsmárost

BUCUREST. Eddig még nem állapított okokból Stenescu György korcsmáros és Dumitrescu Constantin között heves veszekedés ke-letkezett. A két ember ölrement. Dumitrescu egy alkalmas pillanat-ban előrántotta övében hordozott kését s beleszurta a korcsmáros ol-dalába. A munkás azonnal eltűnt. A kiszállott mentők már csak a be-állott halált tudták konstatálni. Az ügyészség kiadta az elfogatási pa-rancsot a gyilkos munkás ellen.

Haragjában félholtá verte a barátját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Brutális ve-rekedésről tett jelentést tegnap a százfenesi csendőrség. Tegnap é-jjel a község csapszékében mula-tott Svaci Mihály és Haas Jenő régi jó ivóbarátok. Azonban mivel az utóbbi zsidó nemzetiségű, faji el-lentétet okozott az erős bor a két barát között. Heves gyalázkodó szavak kíséretében buzgalommal üritették poharaikat, miközben fel-dagadt epéjükben egyre gyűlt a harag. Mikor pedig az utolsó pohár is kiürült, megtelt a méreg-kehely. Svaci Mihály kifordult szemekkel magasra emelte öklét, hogy aztán egyetlen hatalmas ütessel alaposan tudomására hozza barátjának az eddigi rokonszenv gyűlöletbe for-dulását. A nekiemelt ököl úgy zu-hant szegény szerencsétlen Haas Je-nőre, hogy az betört fejével eszmé-leflenül terült el a söntés előtt.

A részeg barát meglegedetten mosolygott s gyönyörködött ke-mény öklében, de nem sokáig...

A kiáltásokra figyelmeztetés lett a csendőrrőrzarat is és letartóztatta a verekedő atyafit. Haas Jenő elő-szőr a körorvoshoz, majd lakására szállították. Állapota annyira su-lyos, hogy orvosi vélemény szerint 20 napnál hamarabb semmi esetre sem gyógyulhat fel elszenvedett súlyos sérüléseiből.

A jó barátból hirtelen ellenséggé vált legényt aznap éjjel a község fogdába szállásolták el, majd pe-dig átszállították a kolozsvári cse-ndőrségre, ahonnan átadták az ügyé-ségnek.

Megnyugtató a bizalom!

Vegyí festés, tisztításban
C Z I N K C É G

egy fogalom

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.